

Třetí kapitola

Elektronická komunikace

Učební text

Mgr. Radek Hozowski

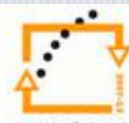
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

logistiky
a chemie

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Elektronická komunikace

Co je elektronická komunikace

Co je elektronická komunikace a jakou hraje roli v lidské komunikaci vůbec?

Jako komunikaci vnímáme způsob dorozumívání, v našem případě mezi lidmi.

V této kapitole se zaměříme na e-komunikaci, elektronickou komunikaci či telekomunikaci. Slovo

ZPŮSOBY KOMUNIKACE

Synchronní způsob komunikace v podstatě supluje reálnou komunikaci – oba účastníci spolu tedy bezprostředně komunikují,

*Komunikace = dorozumívání mezi lidmi.
V e-komunikaci rozlišujeme dva způsoby – **synchronní a diachronní**, které rozlišujeme na základě doby, která odděluje jednotlivé promluvy.*

telekomunikace spojujeme spíše s telefonními službami. Název pochází z řeckého *tele* – vzdálený. Tato komunikace je zaměřena na dorozumívání mezi uživateli internetu a také mezi uživateli moderních komunikačních prostředků (mobilní telefony, pagery...). Existují dva způsoby e-komunikace – synchronní a asynchronní.

mezi jejich replikami není výrazný časový rozdíl. Do synchronní e-komunikace můžeme zařadit např. chat, ICQ, Skype, VoIP telefonii.

Asynchronní komunikace v internetovém prostředí se uskutečňuje tak, že není nezbytně nutná okamžitá odezva. Jedná se např. o diskusní fóra, ale hlavně o nejužívanější prostředek e-komunikace – e-mail.

Počátky elektronické komunikace

...

Počátky elektronické komunikace byly položeny dávno před vznikem webu. Již od počátku vzniku sítí.

Zpočátku se přenášely pouze zprávy, přenášení zvuku a obrazu přišlo později, s rozvojem TCP/IP.

E-pošta vznikla v roce 1965, byla zatím pouze vnitropočítačová. Výměna zpráv mezi různými počítači byla zahájena pravděpodobně v r. 1966.

Oficiálně potvrzená zpráva však pochází z ARPANETu z roku 1969.

Od r. 1971 se začal používat znak @ - zavináč prý zvolen proto, že jej žádný světový jazyk nevyužívá pro jiné účely.

Elektronická pošta

Nejrozšířenější druh elektronické komunikace. V současné době velké množství lidí vlastní svou e-mailovou schránku, nemluvě o těch, kteří jich vlastní několik. Jediným rozšířenějším elektronickým komunikačním prostředkem je telefon.

Email, neboli elektronická pošta patří k asynchronním způsobům elektronické komunikace.

Jak vůbec elektronická pošta funguje?

Každý uživatel musí mít na některém internetovém serveru založenou unikátní schránku na elektronickou poštu. Adresa musí být **jedinečná!**

Elektronická schránka musí na serveru fungovat a spojení s tímto serverem musí být zajištěno, abychom se mohli dostat ke zprávám, které pro naši potřebu uchovává.

Schránka musí mít svou adresu, ve tvaru:

navevschranky@pocitac.cz

Tato adresa nesmí obsahovat mezery ani diakritické znaky. Naopak může obsahovat např. tečky, podtržítka, číslice.

přes web poskytovatele, nebo přes klienta elektronické pošty.

Přístup do schránky pak můžeme uskutečňovat buď přes webové rozhraní či emailového klienta.

Webové rozhraní nám umožňuje vstoupit do své emailové schránky kdykoliv

a odkudkoliv, pokud máme přístup k internetovému připojení. Nestahujeme své zprávy do vlastního počítače, ale máme je uloženy na serveru poskytovatele.

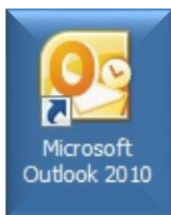
Emailový klient je přístupný pouze na počítači, na kterém jej máme nainstalován. Z emailové schránky stahuje poštu a ukládá ji do své databáze. Můžeme zprávy třídit do složek, řadit je abecedně, podle odesílatele či podle data doručení. Samozřejmě zde najdeme větší množství funkcí – vyhledávání zpráv, kódování zpráv, filtrování zpráv, aj.

STRUKTURA E-MAILU

Odesílatel (od):	<i>od koho mail je, ve formátu jméno@pocitac.cz, nebo jméno z adresáře</i>
Komu (příjemce):	<i>pro koho mail je, ve formátu jméno@pocitac.cz, nebo jméno z adresáře</i>
Kopie:	<i>další, komu mail přijde, opět stejný formát</i>
Skrytá kopie:	<i>odešleme mu mail, ale ostatní příjemci jej nevidí, stejný formát</i>
Předmět:	<i>co ve správě najdeme, stručně shrnutý obsah mailu</i>
Text e-mailu:	<i>sdělení, které chceme odeslat</i>
Důležitost:	<i>můžeme, ale nemusíme nastavovat – vysoká, standardní, nízká</i>
Přílohy:	<i>přiložit můžeme jakýkoliv soubor, záleží, jakou velikost</i>

Poštovní klient Microsoft Outlook

Obecně si představíme jeden z nejznámějších poštovních klientů pro práci s e-maily – Microsoft Outlook – a blíže se podíváme na jeho nejnovější verzi – MS Outlook 2010.

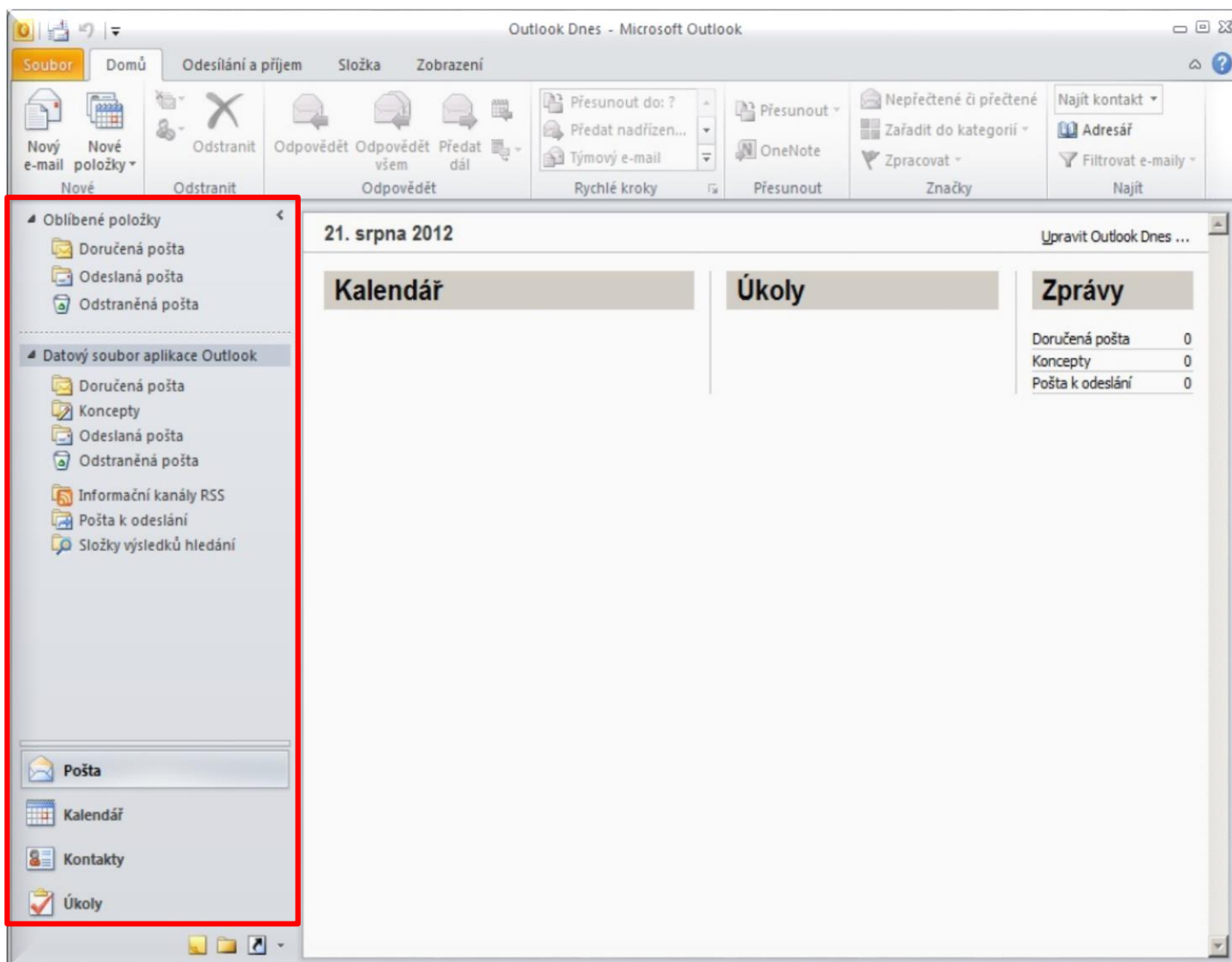

Jak již bylo zmíněno na předchozí stránce, Microsoft Outlook je jedním z nejznámějších a nejpoužívanějších poštovních klientů. Platí v něm obecná charakteristika, tedy **přijímání, odesílání, třídění** pošty, která je stažena do vlastního počítače.

Poskytuje však také jiné služby. Najdeme zde kalendář, plánovač času, možnosti upozornění

na nové zprávy.

V obrázku dole uvidíte základní obrazovku MS Outlooku 2010, který NENÍ synchronizován s emailovým účtem. S Outlookem si můžeme synchronizovat jakýkoliv účet u jakéhokoliv poskytovatele. Zaměřte se na levou stranu nabídky Outlooku. Více o tomto poštovním klientu se dozvíte v příložené prezentaci MS Outlook – rychle a přehledně.

IP telefonie

IP telefonie neboli telefonování přes internet. Způsob, díky kterému můžeme konverzovat skrz naskrz zeměkouli.

IP telefonie, nazývaná také VoIP (Voice over IP). Pomocí IP telefonie se přenáší hlas internetovou sítí za pomoci signálu. K počítači si můžeme připojit tzv. **IP telefon**, který vypadá jako telefon klasický, pouze je zapojen přímo do internetové sítě, tedy není nutné zapínat Vaš počítač, abyste si mohli zatelefonovat. V případě IP telefonie a telefonování mezi dvěma počítači se jedná o přímý, tedy synchronní způsob komunikace.

SKYPE

Používá se však také velké množství počítačových programů, které nám denně umožňují telefonování přes IP. Nejznámějším z nich je pravděpodobně **Skype**. Firma Skype neposkytuje

pouze program pro telefonování z počítače na

počítač.

Jedná se

také

o jednoho

z největších

poskytovatelů

právě

IP telefonie

– tedy

telefonování

z počítače

na pevné či

mobilní telefonní linky. Toto

volání je zpoplatněno.

PRINCIP IP TELEFONIE

Jak již bylo zmíněno výše, pro telefonování přes IP se využívá Internetové sítě, ale také intranetu nebo jakéhokoli datového spojení. Pro přenos dat, která program (či telefon) zabalí do malých paketů, se využívá IP, tedy Internet Protocol. Na

jedné straně se data zašifrují a na straně druhé se rozšifrují – je potřeba kvalitního a rychle běžícího Internetu.

Při telefonování přes internet se většina potíží týká právě problému s kvalitou internetového připojení, které může snižovat kvalitu přenášeného hlasu, nebo může tuto zprávu chybně seskládat dohromady.

Volání v rámci České Republiky

VoIPEX

pevné sítě	0,85 / 0,50* Kč
mobilní sítě	2,50 Kč
SMS	1,00 Kč

* špička / mimo špičku (špička je v pracovní dny 7:00h - 19:00h)

Hovorné je tarifováno za první minutu a poté po půl minutě - tedy 60 + 30 pro volání do mobilních sítí a zahraničí. Pro volání do pevných sítí v ČR je hovorné účtováno 60 + 60.

Volání do zahraničí

VoIPEX

zóna I	zóna II	zóna III	zóna IV	zóna V	zóna VI	zóna VII	zóna VIII	zóna IX
1,80 Kč	3,80 Kč	6,20 Kč	8,55 Kč	13,30 Kč	23,75 Kč	33,25 Kč	47,50 Kč	66,50 Kč

Instant messaging (IM)

Na následujících řádcích se dočtete o dalším způsobu elektronické komunikace, tzv. **instant messagingu**, který můžete znát z anglicky mluvených filmů a seriálů jako tzv. **ájeming**.

V případě Instant messagingu se opět jedná o **synchronní** komunikaci, tedy komunikaci v reálném čase. U nás byl do nedávné doby nejrozšířenějším programem pro IM komunikaci program **ICQ**. Užívání tohoto programu však rok od roku více upadá především kvůli rozvoji Facebooku a sociálních sítí, které rovněž poskytují služby IM komunikace. Jedním z nejrozšířenějších programů ve světě je Windows Messenger, který je součástí základního balíku programů OS Windows. Tyto programy používají různorodé šifrování a také různé protokoly. Proto vznikly některé programy, jako například **Meebo**, které dokáží dešifrovat protokoly více

*Věděli jste, že název ICQ byl zvolen, protože jeho výslovnost připomíná anglická slova **I seek you?** Najděte význam.*

IM programů. Meebo je IM program, který je dostupný i z webu.

Použitá literatura

MATÚŠ, Z.; ŠTĚPÁN, R.. *Informačně technologický základ*. Praha: Computer Media, 2008, ISBN 978-80-74-0200-9-4.

NAVRÁTIL, Pavel. *S počítačem nejen k maturitě*. Praha: ComputerMedia, 2002, ISBN 80-90-2815-9-1.

ROUBAL, Pavel. *Informatika a výpočetní technika pro střední školy - Teoretická učebnice*. Praha: Computer Press, 2010, ISBN 978-80-251-3228-9.

Použité obrázky

AUTOR NEUVEDEN. *www.dsl.cz* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
http://www.dsl.cz/img/dsl/staticke_stranky/voip_telefon_cisco.jpg

AUTOR NEUVEDEN. *logofury.com* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
<http://logofury.com/wp-content/uploads/2004/skype-logo.jpg>

AUTOR NEUVEDEN. *static.gulli.com* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
<http://static.gulli.com/media/2011/04/ICQ-logo.jpg>